

Virksomhederne fra at sætte Hjulene i Gang. Jeg skal ikke nævne mange Tal, men jeg kunde have Lyst til at nævne nogle enkelte, for at man kan sammenligne Løn-
 højden paa tre forskellige Tidspunkter med den Pris, Virksomhederne faar for deres Varer. Lad os tage Tiden før Krigen, Aaret 1913. Engrospristallet — jeg tager ikke Detailpristallet, men Engrospristallet, da det er det, Virksomhederne i det væsentlige skal regne med, det er det, som maaler Virksomhedernes Pris for den Vare, som Arbejderne fremstiller — sættes jo i Almindelighed til 100 Guldøre før Krigen, da Kronen var i Pari. Den Gang var Arbejdslønnen i Industrien pr. Mand gennemsnitlig 55 Ø. i Timen, men i Januar Kvartal 1925, altsaa før Kronestigningen rigtig satte ind, var Engrospristallet 240 og Arbejdsfortjenesten i Industrien for den samme Klasse, som før nævnt, altsaa alle Mænd, baade faglærte og ufaglærte, var 162 Ø. Hvis man omregner det til Guldøre, altsaa bortelimerer Valutahistorien, vil det sige, at Pristallet var 160 og Timefortjenesten 108 Guldøre, men det vil igen sige, at Pristallet kun er steget med 60 pCt., men Arbejdsfortjenesten med 96 pCt. I Januar Kvartal 1925 var der altsaa en betydelig større Stigning i Arbejdsfortjenesten end i Varepriserne, men da gik Virksomhederne endda forholdsvis godt; de kunde saa nogenlunde bære denne Lønstigning paa det daværende Tidspunkt. Men hvordan er Forholdene nu? Nu er Engrospristallet omkring ved 157, altsaa en Stigning paa 57 pCt. fra 1913; Arbejdslønnen er ikke offentliggjort, men ved Henvendelse til Statistisk Departement har jeg faaet oplyst, at man kan regne med, at Arbejdsfortjenesten i Industrien, udregnet paa samme Grundlag som tidligere, er 140 Ø. i Timen. Medens Engrospristallet er steget med 57 pCt., er Arbejdsfortjenesten i Virkeligheden steget med 157 pCt., og det vil igen sige, at vi i Januar Kvartal 1925 havde en Arbejdsfortjeneste paa 108 Guldøre og nu har en Arbejdsfortjeneste paa 140 Guldøre, altsaa en reel Stigning paa 32 Ø. i Timen. Det er klart, at det kunde tænkes, at Virksomhederne ikke kunde bære en saadan Stigning, og der er da for mig heller ingen Tvivl om, at vi staar ved en af Hovedaarsagerne til den Arbejdsløshed, vi for Tiden er inde i, det er denne reelle Stigning, som Erhvervslivet eller i hvert Fald en stor Del af Erhvervslivet ikke har kunnet bære, og det er jo i Virkeligheden ogsaa erkendt i Praksis fra den tidligere socialdemokratiske Regerings Side, thi hvad Mening var der ellers i at stille 15 Mill. Kr. til Raadighed for

Erhvervslivet, hvis det kunde bære de Udgifter, det havde? Der var ikke sund Mening skabt i at yde Virksomhederne en saa kolossal Støtte, hvis de var i Stand til at afholde disse Udgifter selv; hvorfor siger man: I faar 2 Kr. for hver Arbejder, I antager? Selvfølgelig fordi det i ikke uvæsentlig Grad er her, det kniber, det er for at gøre Virksomhederne interesserede i at antage Arbejdere, hvad de ikke maa have været i Forvejen, thi saa var der jo ingen Mening i at stille Forslag om at yde 2 Kr. for hver Arbejder, Virksomheden antog eller undlod at afskedige. Det er en indirekte Erkendelse af, at Virksomhederne ikke kan bære det, og at det i ikke ringe Grad er Lønningerne, der trykker, at man sætter Tilskuddet i Forhold til det Antal Arbejdere, der antages eller ikke afskediges.

Men hvordan stiller Forholdene sig saa i den øvrige Del af Samfundet, den Del, man kræver skal betale dette? Ja, for de fleste Virksomheder her i Landet har man vel ikke noget Talmateriale, hvorefter man kan bedømme Arbejdsfortjenesten i disse Virksomheder, men vi har noget Talmateriale for Landbrugets Vedkommende. Landøkonomisk Driftsbureau har indsamlet og bearbejdet Landbrugsregnskaber, ganske vist for Aaret fra 1. Juni 1925 til 31. Maj 1926, altsaa inden den vanskelige Tid rigtig var inde. Man maa huske paa, at disse Regnskaber gælder for den bedste Del af Landbruget, de maa altsaa antages at være gunstigere end de øvrige Landbrugsregnskaber og gunstigere, end det for Tiden stiller sig indenfor det Erhverv. Landøkonomisk Driftsbureau har regnet ud, at Arbejdsfortjenesten pr. ha var 20 Kr. gennemsnitlig, og at de Ejendomme, der her er Tale om, gennemsnitlig var paa godt 47 ha, det vil sige en gennemsnitlig Arbejdsfortjeneste for Mand, Hustru og Familie paa 942 Kr. i et Aar. Hvis man nu gaar ud fra, hvad der i og for sig ikke er rigtigt, at det kun er Manden, der arbejder, og hvis man gaar ud fra, hvad der heller ikke er rigtigt, at der som Regel kun arbejdes 8 Timer, og endelig, hvad der heller ikke er helt rigtigt, at man kun arbejder 300 Dage om Aaret, bliver det 2 400 Arbejdstimer, og derfor har de en Fortjeneste paa 942 Kr., det vil sige omkring 40 Ø. i Timen. Hvad siger man nu til disse Folk fra den Side, som er imod disse Forslag? Man siger til disse Folk, som arbejder for 40 Ø. Timen: Nu skal I yde et væsentligt Bidrag til Forsørgelse af dem, som paa Grund af, at de forlanger 1 Kr. 40 Ø. i Timen, ikke kan faa Arbejde. Er det en rimelig Politik? Efter